

ΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΑΓΩΝ

“Η ΜΑΥΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ,, ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ

‘Ο ‘Ιακώβος ντε Μολαί.

νο τη «βασιλεία των ουρανών», μα και την επίγειο ζωή, γιατί δεν επιτρέπονταν σε κανένα να έχει σχέσεις μαζί του. ‘Ο άφορισμένος ζούσε ολομόναχος, σαν λεπρός, προσκλιόντας διαρκώς τη φρονη και τόν άποτροπισμό του κόσμου, ώσπου πέθανε μια μέρα άπ’ τόν καταρτηγμό και τις στερήσεις.

Έτσι έζησε κι’ ο βασιλεύς Ροβέρτος ο ‘Αφορισμένος, μονάχος κι’ έφημος στο άπέραντο παλάτι του, με δύο-τρεις γέροντες ύπηρέτες που τόν μισούσαν σαν τόν διάβολο κι’ έβαιναν στή φωτιά τα σκευή του μεταχειριζόμενοι.

Πρώτος λοιπόν ο βασιλεύς Λουδοβίκος θέσπισε, ότι όποιος είχε άφορισθεί άπο την ‘Εκκλησία, μπορούσε να κάνει έρεσι στα λαϊκά δικαστήρια, θέλοντας να περιορίσει μ’ αυτόν τόν τρόπο τούς πανισχυρούς κληρικούς της εποχής του.

Έκτος όμως άπο την ποιηή αυτή, πόσες άλλες άπάνθρωπες κι’ άναρχιστικές, δεν έπεβαλλε ή εκκλησιαστική δικαιοσύνη, για να τιμωρή τα θρησκευτικά εγκλήματα! ‘Ο θύστης τών θείων, παραδείγματος χάριν, πλήρωνε πολύ άκριβά τ’ ασύλληπτα λόγια του. ‘Ο δήμιος του τριπλού της γλώσσα με πυρομένο σίδερο! ‘Όσο τώρα για τούς αρετικούς και τούς μάγους, αυτοί καταδικάζονταν πάντα σε θάνατο και καγόντουσαν ζωντανοί έπάνω στην πυρά.

‘Από τό σούηριο έτος 1000 μ’ αυτόν μονάχα την ποιηή, τα εκκλησιαστικά δικαστήρια μπορούσαν τα εγκλήματα της μαγείας και της μαγγανίας. Το 1022 στην ‘Ορλεάνη πενήντα αρετικοί έκάρησαν ζωντανοί έπάνω στην πυρά. Αιτή ήταν ή πρώτη φωτιά που άνάφτηκε στή Γαλλία, για να τιμωρηθούν οι αρετικοί και που την άκολούθησαν χιλιάδες άλλες σ’ όλη την Εύρώπη. ‘Ο βασιλεύς Ροβέρτος ο Εύσέλης, αυτός που άργότερα άφορίστηκε άπ’ την ‘Εκκλησία, έπηγε κι’ όλη την Αύλη του στην γεντρική πλατεία της ‘Ορλεάνης και παρακολούθησε ως τό τέλος τό μαρτύριο τών πενήντα αρετικών.

‘Η μεγαλύτερη όμως δίχη κι’ ή πιο πεφραμένη άπ’ όλες, ήταν ή δίχη τών ‘Ισποτών του Τάμπλ, στις άρχές του XIV αιώνας, που κατηγορήθηκαν ότι ήταν αρετικοί, μάγοι κι’ ιερόσύλοι κι’ ότι έλάτρευαν τούς δαίμονες και παραδινόντουσαν σ’ έγκλημα θύγια. ‘Ελεγαν δηλαδή, ότι κατά τις «Μαυρες λειτουργίες» τους, οι δαίμονες υπό μορφήν ώμοφων γυναικών, έλάμβαναν μέρος στις ιεροτελεστίες τους κι’ δογιάζανέ μαζί τους. Οι παράξενοι αυτοί ‘Ισπόται του Τάμπλ έλάτρευαν ένα είδωλο με άνθρωπινή μορφή, που τό λέγανε Μ π α φ ο μ έ. Τέλος ήταν δλοι τους βαθύπλουτοι, πράγμα που έσήμαινε ότι τίς κλοσσιαίες περιουσίες τους τούς τίς είχε προμηθεύσει ο Διάβολος! ‘Οι έχθροι τους τούς κατηγορούσανε, ότι στα ύπόγεια τών πυργών τους έβαναν τά πιο φρικώδη εγκλήματα κι’ ότι τά θύματά τους ήταν πάντα νέες γυναίκες που τίς βασανίζανε και μαζεύανε τό αλμα τους σε χρυσές κοΰπες για τίς σατανικές λειτουργίες τους.

‘Όλος ο κόσμος τότε έπίστεψε σ’ αυτές τίς φανταστικές κατηγορίες κι’ οι ‘Ισπόται του Τάμπλ συνελήφθησαν και ρίχτηκαν στις φυλακές, όπου έμειναν δυό χρόνια, πριν να δικασθούν. Περιστό εινε βέβαια ν’ άναφ-

ρομε, ότι δια τα άμύθητα πλούτη τους δημεύτηκαν άμέσως άπο την ‘Εκκλησία, γιατί κατά βάθος αυτή ήταν ή μόνη αίτια του χημού τους.

‘Υστερ’ από δυό χρόνια λοιπόν πενήντα έξι άπ’ τούς ‘Ισπότες του Τάμπλ καταδικάστηκαν να καούν έπάνω στην πυρά και εκτελέστηκαν κοντά στο Παρίσι, εκεί που εινε σήμερα ο πύργος τών Βενόων. ‘Ο καθένας τους δέθηκε άπο τή μέση σ’ ένα στύλο και κάμνε με σκληρή φωτιά, δηλαδή άργά, άρχίζοντας πρώτα άπο τά πόδια. ‘Ο Μέγας ‘Αρχηγός του Τάμπλ, ο ‘Ισπότης ‘Ιακώβος ντε Μολαί, ανέβηκε άργότερα στην πυρά μαζί με τόν Διοικητή της Νορμανδίας, στις 11 Μαρτίου 1314. ‘Η πυρά τόν ύψώθηκε μέσα στο Παρίσι, στην άκρη του νησιού της Σιτέ κι’ άκου- έως εκεί που βρίσκεται σήμερα τό άγαλμα του ‘Ερραου IV. Λένε μάλιστα, ότι ο ‘Ιακώβος ντε Μολαί, πριν ξεσηχώσει εικάλεσε τόν βασιλέα Φίλιππο τόν ‘Οραιο, να παρουσιασθή έντός του έτους ένώπιον τού Θεού. Και πράγματι, άπό μία περίεργη σύμπτωση, ο Φίλιππος ο ‘Οραιοός πέθανε ξαφνικά ύστερ’ από λίγους μήνες.

‘Από τότε, σ’ όλες τίς επαρχίες της Γαλλίας οι αρετικοί και οι μάγοι καγόντουσαν και τό σωρό». Στην Καμπανία, κατά τό 1340, έπέθαναν έπάνω στην πυρά 180 πρόσωπα. ‘Υστερ’ από λίγα χρόνια, ήλθε ή σειρά τών αρετικών του Μας-Σαιντ-Πιελ κι’ όλη ή Προβηγκία φωτίστηκε άπ’ τίς πυρές τους.

Τά μαγικά εγκλήματα όστόσο, όπως έλεγαν τότε τίς μαγείες και τίς μαγγανίες, πολλαπλασιάζοντουσαν σε άράναστο βαθμό και τρομοκρατούσαν τόν κόσμο. ‘Ο έπισκοπος της Τρουά, ο περίφημος Γισόρ, κατηγορήθηκε ότι είχε δολοφονήσει την ‘Ιωάννα της Ναβάρρας, καίγοντας μια κερβάνια κοΰπια που είχε τή μορφή της άτυχης ποιηγίσσας και κινδύνεψε να πεθάνει κι’ αυτός έπάνω στην πυρά, μα σώθηκε άπο τούς παντοδύναμους φίλους του. ‘Εξείνος όμως που δεν μπόρεσε να σωθή, ήταν ο ‘Ανγκερράν ντε Μαρωνί, που συνεχόνους τή γυναίκα του και την γυναικαδέλφη του άπειροεθή να δολοφονήσει με μαγικό τρόπο τόν βασιλέα Λουδοβίκο Χ’. Τόν κατηγορήσαν δηλαδή, ότι είχε κερφώσει ένα μαγαζί στο στήθος ενός κέρου δμοιώματος του Λουδοβίκου Χ’ που τό είχε ντίσει μ’ ένα μανδύα άπο έρμύνα και τού είχε φορέσει στο κεφάλι τό βασιλικό στέμμα. ‘Ο ‘Ανγκερράν ντε Μαρωνί καταδικάστηκε σε θάνατο και κρεμάστηκε στην περίφημη άγχώνη του Μονφρακόν.

Τέτοιες θανατικές εκτελέσεις ήταν τότε άναρίθμητες. ‘Από την εποχή λοιπόν της δίχης τών ‘Ισποτών του Τάμπλ, ο κόσμος πίστεψε ότι με τίς «Μαυρες λειτουργίες» και τή μαγεία, μπορούσε ο καθένας να κερδίσει τή εθνοία του Διαβόλου και ν’ άποκτήσει έτσι ελοπτο, δύναμη και δόξα».

Για να πετύχη όμως κανείς αυτή τή εσμπανία με τόν Διάβολο, έπρεπε να κάνει έναν φρόνο, να σκοτώσει μια άθθα θραξί, μα παρθένο ή καλύτερα ένα παιδί!

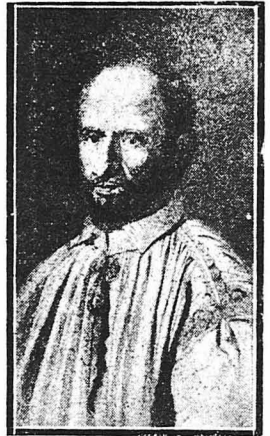
Κι’ ο φρικωδέστερος εγκληματίας εκείνων τών χρόνων, ο άπαισιος κρονέυς τών παιδιών, ήταν ο Ζιλ ντε Ραί.

‘Ο Ζιλ ντε Ραί, για ν’ άποκτήσει την εθνοία του Διαβόλου, έπρεπε να κάνει έναν φρόνο, να σκοτώσει μια άθθα θραξί, μα παρθένο ή καλύτερα ένα παιδί!

Κι’ ο φρικωδέστερος εγκληματίας εκείνων τών χρόνων, ο άπαισιος κρονέυς τών παιδιών, ήταν ο Ζιλ ντε Ραί.

‘Ο Ζιλ ντε Ραί, για ν’ άποκτήσει την εθνοία του Διαβόλου, έπρεπε να κάνει έναν φρόνο, να σκοτώσει μια άθθα θραξί, μα παρθένο ή καλύτερα ένα παιδί!

Τά παιδιά αυτά ο ντε Ραί, ο όποιος θεωρείται ως ο μεγαλύτερος σαβήτης του μεσαιώνος, τά έθυσίαζε στις μαγικές ιεροτελεστίες του, άφου πρώτα τά έβαδάνε. ‘Εκατοντάδες δλώληρες παιδιών πέθαναν έτσι άπο

‘Ο Ζιλ ντε Ραί.

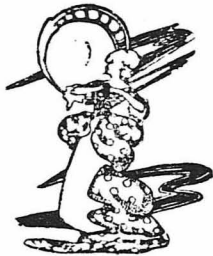

Οι αρετικοί της Καμπανίας.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΛΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

Η ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΕΣ ΤΩΝ ΔΙΑΣΗΜΩΝ ΤΕΝΟΡΩΝ

Ο έγωισμός των καλλιτεχνών του Μελωδράματος. Ο τενόρος Γκαγιαρέ και το όνομά του στα προγράμματα. Πώς ματαίωσε μία παράσταση. Η άδυναμίες του Κοινού. Η περιφημία «τριλλιών» του Ρουμπίνι. Η γνώμη του φιλομούσου κυρίου. Ο Μασσίν και τα χειροκροτήματα του Κοινού.

Ι μεγάλοι καλλιτέχναι του μελωδράματος — τενόροι, βαρύτονοι, μπασοί — εινε σχεδόν κατὰ κανόνα τρωμερά έγωιστοί. Αυτό θρείλαται στο ότι το Κοινόν τους παραχαϊδεύει. Καί έπειδή ή εδνφία και ή μόρφωση δέν συνοδεύουν πάντοτε βσους έχουν το χάρισμα να τραγουδούν καλά, συχνά οι καλλιτέχναι του μελωδράματος εκδηλώνουν την έγωιλθείά τους κατά τρόπο έντελώς έξωφρενικό. Θά σάς αναφέρουμε άμέσως ένα σχετικά ανέκδοτο:

Ο διάσημος τενόρος Γκαγιαρέ έπρόκειτο κάποτε να πρωταγωνιστήσιν στην «Τραβιάτα». Μιά μέρα όμως, πρὸ της παραστάσεως, είδοποισε ξαφνικά τον λιπρεσσάριο ότι δέν θά τραγουδοῦσε.

Φανταστήτε τώρα τη θέσι του άτυχούς θεατρούνη, ο όποιος είχε κάνει τόσα έξοδα κι' είχε φροντίσει να διατεθούν όλα σχεδόν τα είσιτήρια του θεάτρου! Τρέχει λοιπόν βρίζει τον Γκαγιαρέ, και τον ρωτάει να μάθη για ποιά λόγο είχε αποφασίσει να μὴν παίξῃ.

— 'Απλούστατα — του άπάντησε ο τενόρος με ύφος ανθρώπου προσβεβήλμενου — γιατί δέν έτιμώτατε τ' όνομά μου στα προγράμματα με μεγάλα στοιχεία!...

Ο λιπρεσσάριος τότε με δάκρυα στα μάτια άρχισε να τον παρακαλή να τον λιππή και να λάβη μέρος στην παράσταση. Του ήσυχάθηκε μάλιστα ότι σὴν άλλη μέρα θά τύτανε πρὸς χάριν του άλλα προγράμματα! Ο Γκαγιαρέ όμως έμεινε άμεταίεστος ως το τέλος.

Ο λιπρεσσάριος αναγκάστηκε τότε να κολλήσῃ μιὰ είδοποιήσι στην είσοδο του θεάτρου, διά της οποίας άνήγγειλε ότι ο τενόρος Γκαγιαρέ δέν θά έτραγουδοῦσε... «λόγω μικρᾶς άδιαθεσίας», κι' ότι θά τον αντικαθιστοῦσε στην προεμέρα της «Τραβιάτας» ο τενόρος Χ. Καί έπρόσθετε ή είδοποιήσι ότι βσοι είχαν άγοράσει είσιτήρια και δέν ήθελαν να παρακολουθήσουν την παράσταση με τον νέο τενόρο, μπορούσαν να τὰ έπιστρέψουν στο ταμείο του θεάτρου και να πάρουν τὰ χρημάτα τους...

Ποιά νομίζετε ότι ήπρηξε το άποτέλεσμα;

Όχι μόνο δέν έπάτησε κανείς εκείνο το βράδυ στο θέατρο, αλλά και πολλοί θαυμασταί του Γκαγιαρέ, δυσαρεστημένοι που δέν θά τραγουδοῦσε ο εκλεκτός τους τενόρος, θέλησαν να κακοποιήσουν τον λιπρεσσάριο, γιατί τότε... έξαπάτησε!...

Το Κοινόν των μουσικών θεάτρων εινε πολύ περίεργο. Αποτελείται όχι μόνο από πραγματικούς φιλόμους, αλλά και από παράξενους κι' έκκεντρικούς μουσολήπτες. Οι περισσότεροι διάσημοι τενόροι ήξεραν πολύ καλά τις άδυναμίες:

τά χέρια του δαιμονόπληκτου Ζιλ ντε Ραί. Μά ο Διάβολος δέν άκουσε ποτέ τις παραλήψεις του κι' ο φρονεὺς των παιδιών συνελήφθη μιὰ ήμέρα και πέθανε, όχι επάνω στην πυρά, όπως όλοι οι μάγοι, αλλά στην άτιμωτική άγχνη.

'Αν όμως ο Ζιλ ντε Ραί ήταν φρονεὺς παιδιών, άλλοι έγκληματὰ του Μεσαίωνα τὰ έκλεβαν και τὰ πουλούσαν στις χώρες της 'Ανατολής. Κι' από τότε φαίνεται ότι άρχισε να διαδίδεται ή μυστηριώδης κι' ίσως θρημική ιστορία της «Σταυροφορίας των παιδιών», που άποτελεί μιὰ από τις πιο παράξενες και τις πιο συγκινητικές ιστορίες του 13ου αιώνας...

Ο θρῆνος λοιπόν αυτός αναφέρει ότι μιὰ ήμέρα ένας μικρός βοσκός κάλεσε όλα τὰ παιδιά για να κάνουν μιὰ μεγάλη σταυροφορία στους 'Αγίους Τόπους. Χιλιάδες παιδιά τότε έτρεξαν στο κάλεσμά του και ξεκίνησαν για τη Μασαλία. Όταν έφθασαν λοιπόν εκεί πέρα, δυο έφοπλιστάι προσεφέρθησαν άμέσως να τὰ μεταφέρουν στους 'Αγίους Τόπους και τὰ μετακάρανε σ' επτά καράβια. Κατὰ τη διάκριση του ταξειδιού όμως τὰ πρὸδωσαν και τὰ πήγανε στο 'Αλγέρι. όπου τὰ πουλήσανε στους εμπόρους των σαλάρων της 'Ανατολής...

Από την παλιά αυτή ιστορία της «Σταυροφορίας των παιδιών», καταλαβαίνει κανείς εύκολα πόσες έξαφανίσεις και πόσες άπαγωγές παιδιών συνέβαιναν κατά τὰ σκοτεινά χρόνια της Μαύρης Μαγσίας...

των τελευταίων και φρόντιζαν να τις έμμεταλλεύονται καταλλήλως. Έτσι, ο διάσημος τενόρος Ρουμπίνι, κάθε βράδυ, στις 11 πορά τέταρτο, σ' όποιοδήποτε μελόδραμα κι' αν έπαιζε, έβγαζε έναν θαυμάσιο και δυσκολότατο λαγγυισμό, την τριλλίαν του, ή όποια έχει μείνει ιστορική. Ύπηρχαν δέ άπειροι θαυμασταί του, οι όποιοι έπληγαναν κάθε βράδυ, σ' όποιο θέατρο έπαιζε ο Ρουμπίνι, στις δεκάμισι, άκουγαν την τριλλίαν του και ύστερα έφευγαν.

Ο Ρουμπίνι, ο όποιος ήπρηξε ένας από τους διασημότερους τενόρους του περασμένου αιώνας, ανέβηκε στο θέατρο πολύ μικρός. Η φωνή του ήταν γλυκειά, ώστε κατέκτησε άμεσα δυο το φίλιμους Κοινού της 'Ιταλίας. Κι' έτσι, σε νεαροτάτη ήλικία, προσελήφθη ως τενόρος του Μελωδράματος της Βενετίας.

Την εποχή εκείνη ήπρηξε στη Βενετία ένας γέρος φιλόμους, γνωστός σ' όλη την 'Ιταλία για το έξωφρενικό καλλιτεχνικό του γούστο, του όποιου κάθε γνώμη σε ζητήματα σχετικά με τη μουσική, έθεωρείτο αυθεντική κριτική.

Το βράδυ λοιπόν του άνεμπίουτου του στη Βενετία, ο Ρουμπίνι, λίγη ώρα πριν άνοιξει ή αιλία, ελετο του ήπρητή του να πάη και να καθήσῃ στην πλατεία του θεάτρου, κοντά στο καθίσμα του γέρου φιλομούσου, και να προσπαθήσῃ ν' άκούσῃ ότι τυχόν θάελε για το τραγούδι του και τη φωνή του. Έτσι, πράγματι, κι' έγινε. Μετά το τέλος της τρίτης πράξεως, ο Ρουμπίνι εκάλυψε τον ήπρητή του και τον έρώτησε με άγωνία:

— 'Ε, λοιπόν, για πές μου, τι ελετε;

— Δέν ελετε, κύριε, παρά μονάχα δυο λέξεις: «Τί κρίμα!». Όλο αυτός έλεγε!

Ο Ρουμπίνι διέταξε τον ήπρητή του να έξακολουθήσῃ και τις άλλες βραδείες την κατασκοπεία του γέρου φιλομούσου. Το ίδιο όμως συνέβη και κατά τις επόμενες παραστάσεις. Ο γέρος εκείνος ως μοναδική κριτική του για το τραγούδι του φημισμένου τενόρου, έπρόφερε συνεχώς τη φράσι: «Τί κρίμα!...».

Η έτιμωσι του αυτή, όπως ήταν επόμενο, έξενέυρισε τον Ρουμπίνι. Την τρίτη μέρα, δέν βάσταζε πεία, πήγε και βόηκε τον γέρο κύριο στο σπίτι του και χωρίς πολλούς διαταγμούς, τον παρακάλεσε να του φανερώσῃ τί εσήμαινε ή φράσι του αυτή.

— Μιά απλούστατα, φίλε μου, ζητε θαυμασία φωνή! Οά τη χάριτε όμως πολύ γρηγορα. Τραγουδοῦτε με τον λάγυρο, ένω πρέπει να σνήψησετε να τραγουδοῦτε με το στήθος. Γιὰ δέν το επιτύχετε όμως αυτό, πρέπει ν' άποτραδηθήτε από το θέατρο και να σπουδάσετε φωνητική μουσική άλλα δυο-τρία χρόνια!...

Ο Ρουμπίνι, την ίδια κιόλας ήμέρα, διέλυσε το συμβόλαιό του με τον λιπρεσσάριο του μελωδράματος κι' έξαφανίστηκε από τη σκηνή επί τρία χρόνια. Όταν πέρασε το διάστημα αυτό, ντεμπουτάρισε και πάλι στο θέατρο. Ήταν άγνώριστος τώρα

πεία. Ήταν ο μεγάλος, ο διάσημος Ρουμπίνι.

Ένας άλλος διάσημος τενόρος ήταν ο 'Αντζελο Μασσίν. Ο Μασσίν είχε κι' αυτός τις ιδιοτροπείες του. Η μεγαλειότερη δέ άδυναμία του ήταν... τὰ χειροκροτήματα του Κοινού. Όσάκις έβγαυνε στη σκηνή, ήθελε να τον ήποδέχονται οι θεαταί με χειμαρρο χροικροτημάτων! Έξφρονας την άδυναμία του αυτή ο διάσημος λιπρεσσάριος, είχαν πάντοτε έγκαθέτους σε διάφορα μέρη του θεάτρου, γι' αυτό τον σκοπό. Μόλις λοιπόν παρουσιαζόταν στη σκηνή ο Μασσίν, οι έγκάθετοι τον χειροκροτούσαν, τον έπενευμούσαν, τον άποθέωναν κυριολεκτικώς. Έτσι ο Μασσίν ένθουσιαζόταν και τραγουδοῦσε με κέφι. Άλλοιμονο όμως αν δέν τον χειροκροτούσαν. Ο μεγάλος τενόρος μελαγχολούσε, άγανακτούσε, όργιζόταν και ξαναγύριζε στο κμαρινι του. Αυτό συνέβη κάποτε στην προεμέρα της άπερας «Πολιούτου» στο μελόδραμα του Τουρινού. Ο θασάραξ που δέν ήξερε την άδυναμία αυτή του Μασσίν, δέν είχε φροντίσει για τους άπαρατήτους κλακέρη.

Όταν λοιπόν ο Μασσίν παρουσιάστηκε στη σκηνή, δέν άκουσε ούτε ένα χειροκρότημα εκ μέρους των θεατών. Ο τενόρος έγινε κατακόκκινος από την όργη του κι' άποσύρθηκε άμέσως στα παρασκήνια. Όταν δέ έτρεξε ο θεατρούνης και τον έρώτησε γιατί είχε άποσυρθεί από τη σκηνή, ο ιδιώτροπος τενόρος του άπάντησε θυμωμένος:

— 'Ορείλατε να ξεροτε ότι ή φωνή του Μασσίν ζυτνάει μονάχα με τὰ χειροκροτήματα!...

Ο Μασσίν.